

Wydobywanie kruszywa nie jest jego poszukiwaniem

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 31, lipiec 2015 00:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odłony: 1572

Decyzja starosty o czasowym wyłączeniu gruntów z produkcji rolnej pod wydobycie kruszywa jest konstytutywna i nie może obejmować okresu sprzed jej wydania. Tak wynika z wyroku Najwyższego Sądu Administracyjnego z 28 lipca br. (II OSK 3158/13).

W rozpatrywanej przez sąd sprawie spółka Superkrusz zwróciła się do starosty przeworskiego o umożliwienie czasowego wyłączenia z produkcji rolnej gruntów z przeznaczeniem pod odkrywkiwy zakład górniczy wydobywający złoża kruszywa naturalnego. Do wniosku załączono kopie koncesji na wydobycie tego złoża. Starosta przychylił się do wniosku i wydał decyzję pozytywną. Jednocześnie zobowiązał spółkę do przeprowadzenia rekultywacji gruntów po zakończeniu działalności przemysłowej w terminie 5 lat od zaprzestania działalności oraz ustalił opłatę roczną za wyłączone z produkcji użytki rolne. Decyzja ta stała się ostateczna.

Interwencja marszałka

Jednak marszałek województwa zwrócił się do samorządowego kolegium odwoławczego o rozważenie możliwości stwierdzenia nieważności decyzji starosty. Stało się tak dlatego, że według marszałka decyzja ta jest obciążona wadą rażącego naruszenia przepisów prawa. Z jej uzasadnienia wynika, że zezwolenia udzielono na wyłączenie tymczasowe gruntów z produkcji rolnej pod wydobycie ze złoża kruszywa naturalnego za okres przed wydaniem decyzji. Podobnego zdania było samorządowe kolegium odwoławcze. W takiej sytuacji Spółka wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odmowę stwierdzenia nieważności decyzji starosty. Podniosła zarzut, że błędnie przyjęto, iż w przedmiotowej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa. Moc wsteczna SKO utrzymało w mocy własną decyzję. Jednocześnie wyjaśniło, że przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zezwalają na retroaktywne działanie decyzji administracyjnej w przypadkach enumeratywnie wskazanych. Przy czym w rozpatrywanej sprawie nie występuje sytuacja, która zezwalałaby na wydanie decyzji z mocą wsteczną. Wydobywanie złoża kruszywa naturalnego nie jest poszukiwaniem lub rozpoznawaniem kopaliny, co oznacza, że wydanie przez starostę decyzji zezwalającej na wyłączenie z produkcji użytków rolnych z mocą wsteczną stanowi rażące naruszenie prawa. Z takiego rozstrzygnięcia nie była zadowolona spółka.

Z tego względu wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, żądając uchylecia decyzji obydwu instancji. Działalność spółki została przez starostę zakwalifikowana jako poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Dlatego starosta uznał, że możliwe jest wydanie decyzji z mocą wsteczną. W odpowiedzi na skargę samorządowe kolegium odwoławcze wniosło o jej oddalenie. Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę. Stwierdził, że w świetle ugruntowanego stanowiska sądów administracyjnych, wyłączenie z produkcji jest czynnością faktyczną może nastąpić tylko po wydaniu decyzji zezwalającej na takie wyłączenie i w jej następstwie. Wobec tego podjęcie czynności wyłączenia z produkcji przed wydaniem decyzji zezwalającej naruszać będzie przepisy ustawy o ochronie gruntów. W ocenie sądu decyzja starosty wydana została z naruszeniem prawa. Na tym jednak sprawa się nie zakończyła. Trafiła bowiem do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który oddalił skargę kasacyjną, potwierdzając zasadność orzeczenia WSA. W ocenie sądu organ może upoważnić wnioskodawcę do podjęcia czynności wyłączenia dopiero w czasie następującym po wydaniu decyzji (czyli ex nunc). Możliwość kształtowania przez organ stanów przeszłych w drodze decyzji retroaktywnych jest dopuszczalna wyłącznie w przypadkach przewidzianych przez prawo. Dotyczą one okoliczności, w jakich wyłączenie nie narusza podstawowych założeń ustawy o ochronie gruntów. Według sądu, wyjątki od tej zasady należy interpretować w sposób ścisły. - Gdy inwestor nielegalnie rozpoczął działalność, to decyzja legalizująca ten stan jest bezprawna – mówiła sędzia Katarzyna Golat.

Wydobywanie kruszywa nie jest jego poszukiwaniem

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 31, lipiec 2015 00:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 1572

Wyrok jest prawomocny.

Źródło: prosto z sali sądowej